



Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach



blisko



międzynarodowo



przez całe życie

Programy współpracy transgranicznej szansą rozwoju i integracji obszarów przygranicznych

prof. UE dr hab. inż. Łukasz Wróblewski
Katedra Rynku i Konsumpcji

Krótko o badaniach



Tytuł projektu badawczego:
„EUREGIO-INFO”

prof. Łukasz Wróblewski, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej
prof. Joanna Kurowska-Pysz, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

Członkowie zespołu badawczego: Bogdan Kasperek, Euroregion Śląsk Cieszyński-Těšínské Slezsko
Tomáš Balcar, Euroregion Śląsk Cieszyński-Těšínské Slezsko
prof. Marian Lebiecz, Uniwersytet Śląski w Opawie
dr Tomáš Pražák, Uniwersytet Śląski w Opawie

Okres realizacji projektu: 2021 – 2023

Metody badawcze: desk research, indywidualne wywiady pogłębione, metoda delficka, zogniskowane wywiady grupowe, badania ankietowe,

Obszar prowadzenia badań: polska strona Euroregionu Śląsk Cieszyński-Těšínské Slezsko
czeska strona Euroregionu Śląsk Cieszyński-Těšínské Slezsko

Próba badawcza – badania ankietowe: Mieszkańcy EŚC-TS: 2109 osób, w tym 1109 Polaków i 1000 Czechów (dobór próby losowy), eksperci programu INTERREG: 10 osób, tj. po 5 osób z Polski i Republiki Czeskiej, eksperci transgranicznych rynków po 30 osób z PL i CZ



Rysunek 1: Model hipotetyczno-dedukcyjny „Jakość życia mieszkańców polskiej i czeskiej strony EŚC-TS” (polscy i czescy respondenci łącznie N=2109)

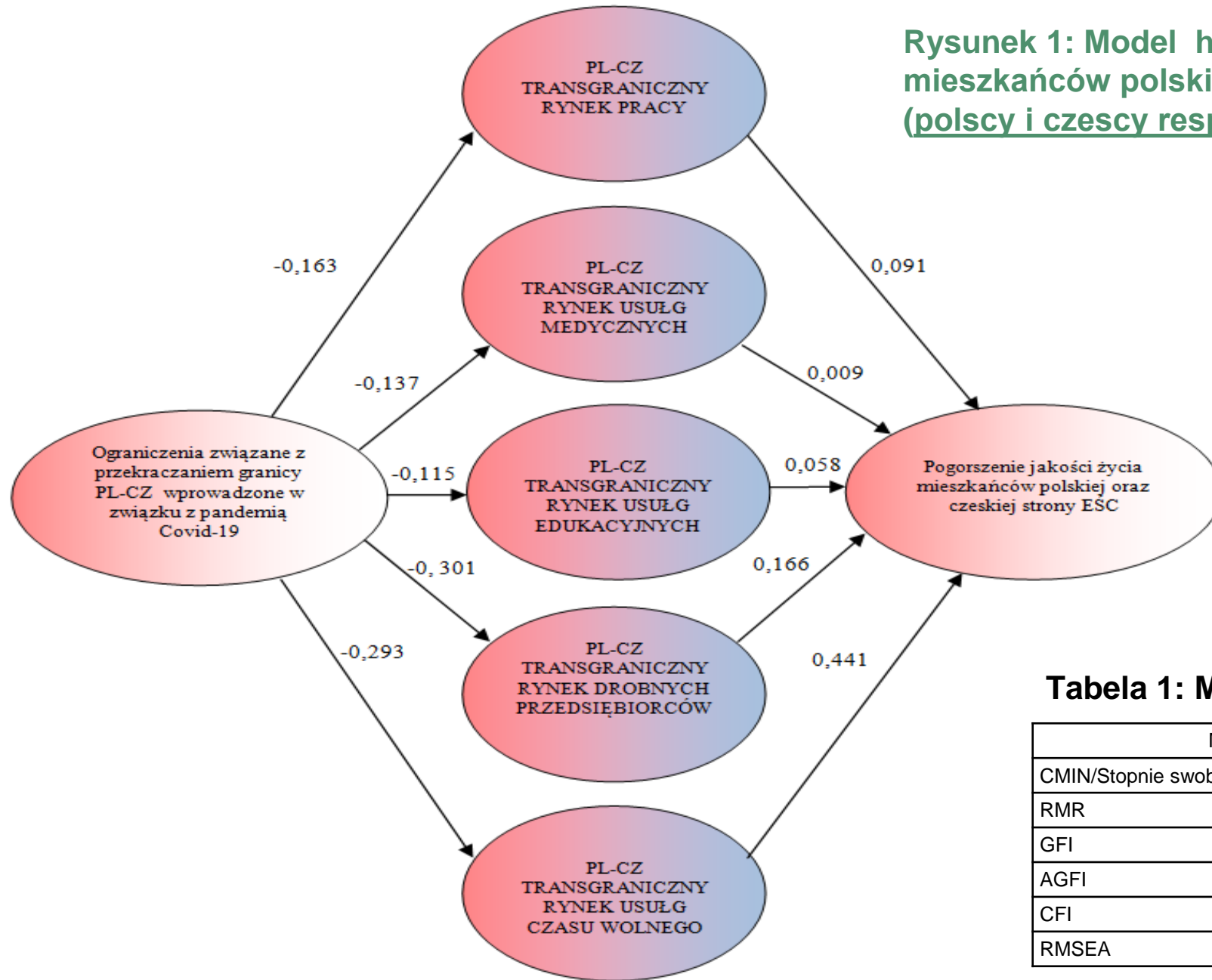


Tabela 1: Miary dopasowania modelu

Miary dopasowania	Wartość	Status
CMIN/Stopnie swobody	2,791	akceptowalny
RMR	0,069	akceptowalny
GFI	0,911	akceptowalny
AGFI	0,893	akceptowalny
CFI	0,974	akceptowalny
RMSEA	0,042	akceptowalny

Źródło: Badania własne



Rysunek 2: Model hipotetyczno-dedukcyjny „Dezintegracja mieszkańców EŚC-TS” (polscy i czescy respondenci łącznie N=2109)

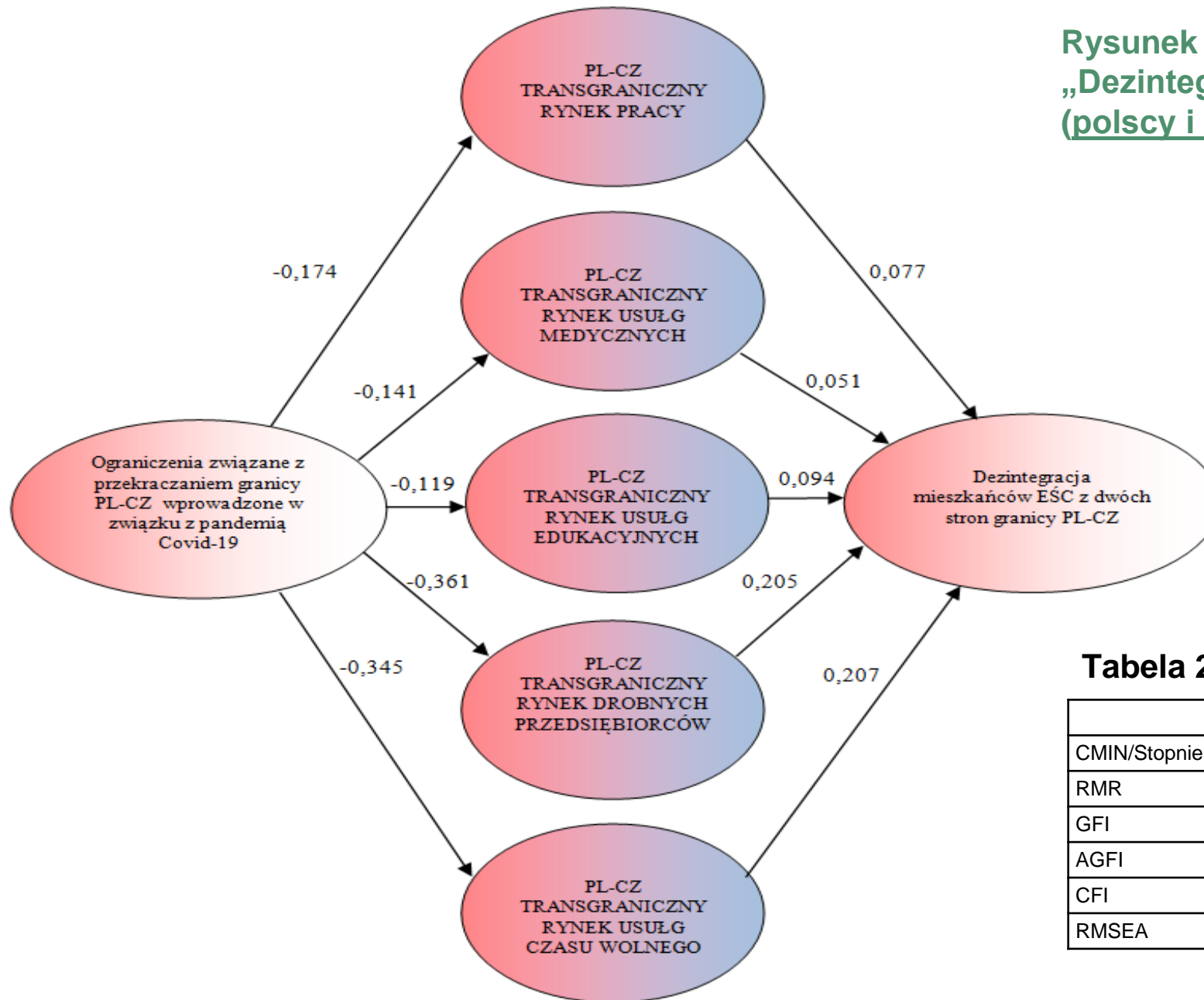
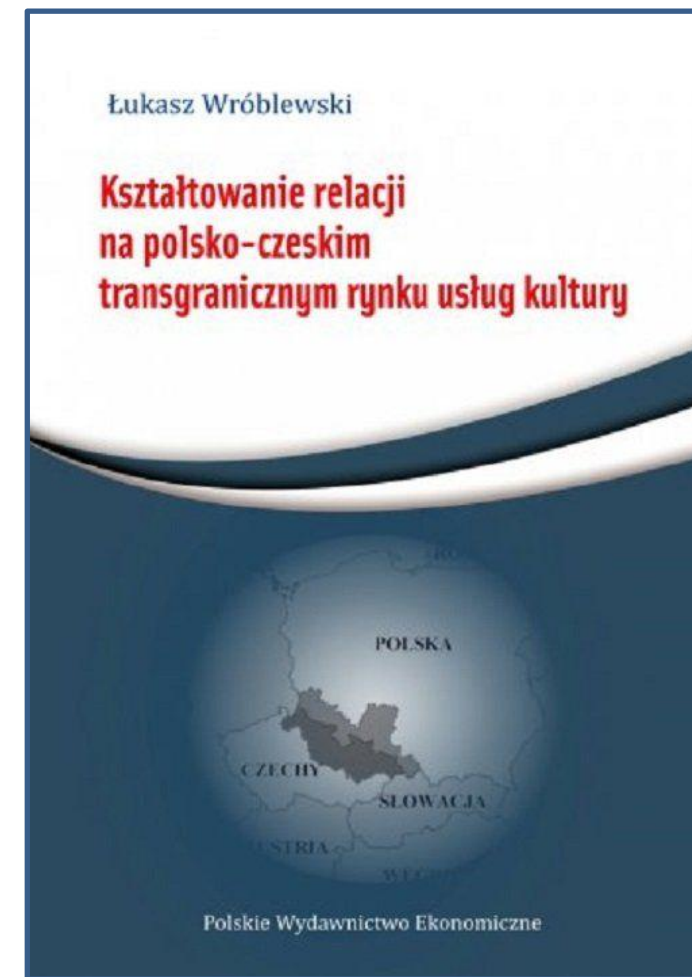


Tabela 2: Miary dopasowania modelu

Miary dopasowania	Wartość	Status
CMIN/Stopnie swobody	2,550	akceptowalny
RMR	0,062	akceptowalny
GFI	0,915	akceptowalny
AGFI	0,901	akceptowalny
CFI	0,976	akceptowalny
RMSEA	0,039	akceptowalny

Źródło: Badania własne





Krótko o badaniach



NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Tytuł projektu badawczego:

Turów mine crisis and its impact on Czech-Polish cross-border cooperation: assessment, conclusions and recommendations

prof. Joanna Kurowska-Pysz, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

prof. Łukasz Wróblewski, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

Członkowie zespołu badawczego:

prof. Hynek Böhm, Uniwersytet Techniczny w Libercu

dr Artur Boháč, Uniwersytet Techniczny w Libercu

prof. Ewa Łaźniewska, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

prof. Lukas Novotny, Uniwersytet Jana Ewangelisty w Ústí nad Łabą

Okres realizacji projektu:

2022 – 2023

Metody badawcze:

desk research, analiza mediów, studium przypadku, indywidualne wywiady pogłębione, metoda delficka, burza mózgów, zogniskowane wywiady grupowe, badania ankietowe,

Obszar prowadzenia badań:

strona polska: miasto i gmina Bogatynia;

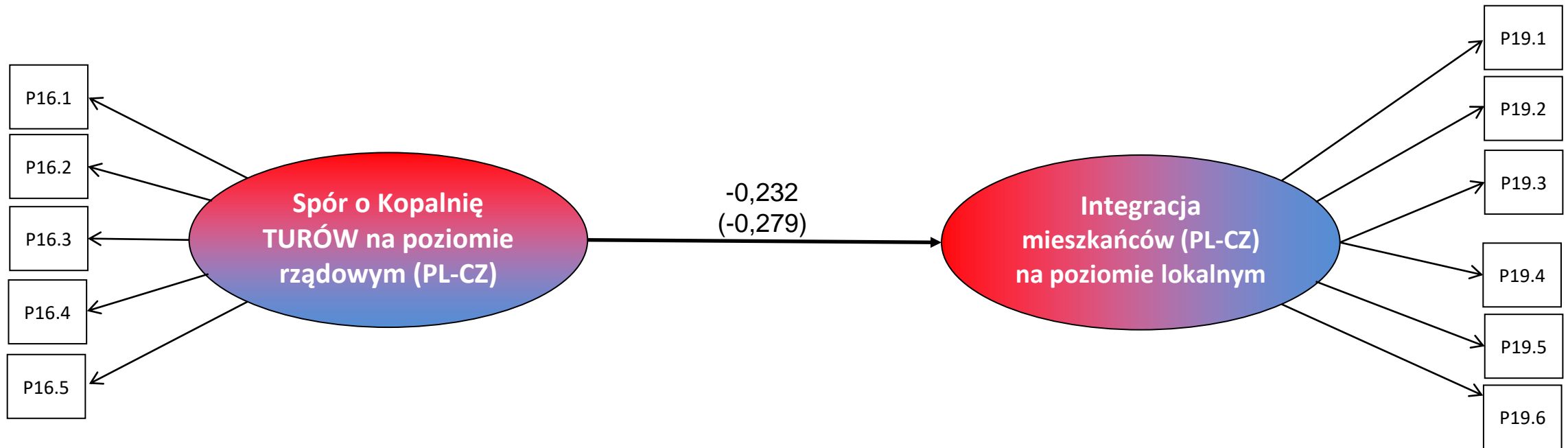
strona czeska: Hradek n. Nisou, Hrastava, Hermanice, Kunratice, Visniova

Próba badawcza – badania ankietowe:

Mieszkańcy: 330 osób, w tym 180 Polaków i 150 Czechów (dobór próby losowy)
beneficjenci programu INTERREG: 70 podmiotów, tj. po 35 podmiotów z Polski
i Republiki Czeskiej (dobór próby celowy)



Rysunek 3: Model hipotetyczno-dedukcyjny „Integracja mieszkańców PL-CZ na poziomie lokalnym” wraz z oszacowanymi współczynnikami (polscy i czescy respondenci łącznie N=330)



Źródło: Badania własne

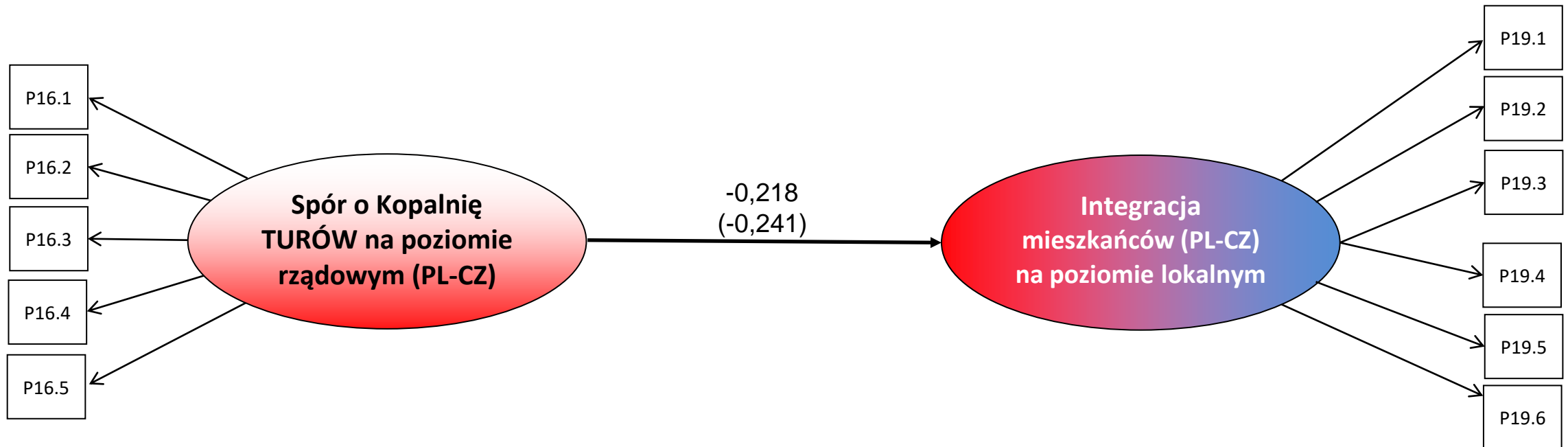
Tabela 3: Miary dopasowania modelu

Miary dopasowania	Wartość	Status
CMIN/Stopnie swobody	1,237	akceptowalny
RMR	0,034	akceptowalny
GFI	0,982	akceptowalny
AGFI	0,957	akceptowalny
CFI	0,998	akceptowalny
RMSEA	0,011	akceptowalny
PCLOSE	0,976	akceptowalny



NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Rysunek 4: Model hipotetyczno-dedukcyjny „Integracja mieszkańców PL-CZ na poziomie lokalnym” wraz z oszacowanymi współczynnikami (polscy respondenci łącznie N=194)



Źródło: Badania własne

Tabela 4: Miary dopasowania modelu

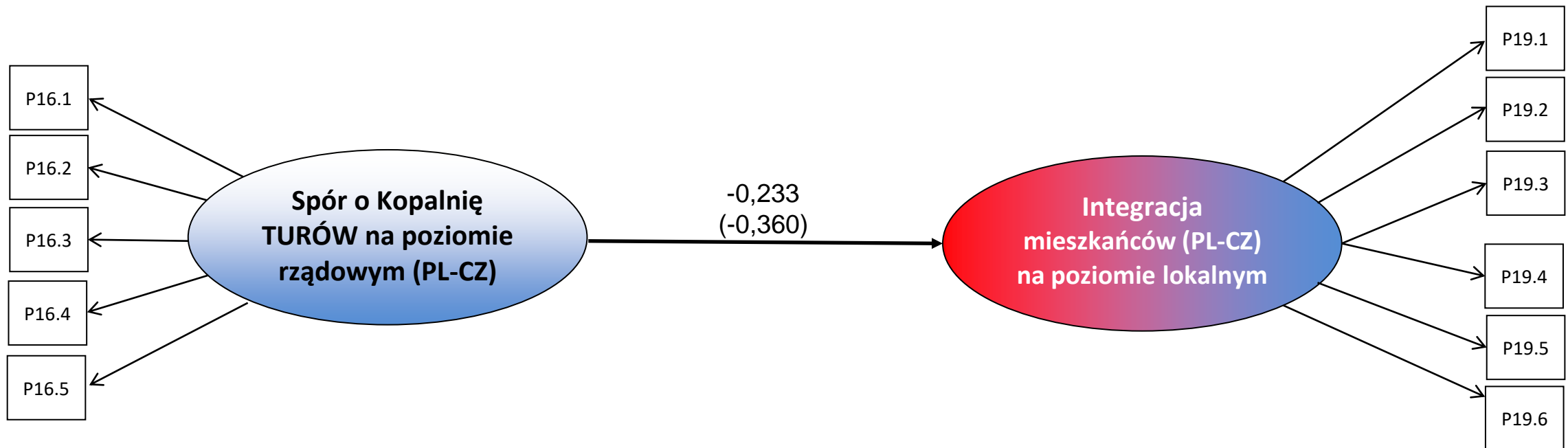
Miary dopasowania	Wartość	Status
CMIN/Stopnie swobody	1,183	akceptowalny
RMR	0,054	akceptowalny
GFI	0,966	akceptowalny
AGFI	0,913	akceptowalny
CFI	0,996	akceptowalny
RMSEA	0,036	akceptowalny
PCLOSE	0,663	akceptowalny



NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ



Rysunek 5: Model hipotetyczno-dedukcyjny „Integracja mieszkańców PL-CZ na poziomie lokalnym” wraz z oszacowanymi współczynnikami (czescy respondenci łącznie N=136)



Źródło: Badania własne



NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Tabela 5: Miary dopasowania modelu

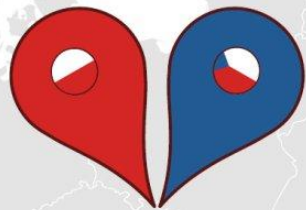
Miary dopasowania	Wartość	Status
CMIN/Stopnie swobody	1,399	akceptowalny
RMR	0,042	akceptowalny
GFI	0,933	akceptowalny
AGFI	0,904	akceptowalny
CFI	0,975	akceptowalny
RMSEA	0,060	akceptowalny
PCLOSE	0,329	akceptowalny



Łukasz Wróblewski

Social and Marketing Aspects of Relationship Shaping on the Cross-Border Market for Cultural Services

The Context of the Polish-Czech Borderland



λογος

Managing Cross-Border Projects Towards More Resilient Cooperation in Borderlands

Joanna Kurowska-Pysz
Eduardo Medeiros
Hynek Böhm

λογος

2023, 31(4), 203–213

MORAVIAN GEOGRAPHICAL REPORTS



MORAVIAN GEOGRAPHICAL REPORTS

sciendo

The Czech Academy of Sciences, Institute of Geonics
Palacký University Olomouc, Faculty of Science
Journal homepage: www.geonika.cz/mgr.html
doi: <https://doi.org/10.2478/mgr-2023-0019>

The Turów coal mine international dispute as a determinant of the cross-border integration of inhabitants of the Polish-Czech border

Łukasz WRÓBLEWSKI^a, Artur BOHÁČ^b, Hynek BÖHM^b

Abstract

The crisis around the operation of the Turów coal mine and its impact on cross-border relations in the Polish-Czech borderlands is examined in this article. The genesis of the international dispute and its course is analysed on the basis of international relations and border studies theories. Moreover, the specific cross-border relations and asymmetries in the area are studied. Then, the authors discuss the methodology and results of the research through questionnaires and formulate conclusions drawn from the research conducted by the Polish-Czech research team in 2022. The results prove that the nearly two-year Polish-Czech dispute over the Turów mine hurt the cross-border activity of the inhabitants of the Polish-Czech border. Despite alarming media news, this impact was weak and short-lived. It ultimately did not significantly impact the cross-border integration of the inhabitants or cause a deterioration of relations between the Polish and Czech sides of the Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. The crisis was caused by the lack of adequate communication between local governments from Poland and the Czech Republic and insufficient commitment from the local and regional authorities. Another cause was the poor integration of residents in the border area, although the cross-border cooperation epitomised by the Euroregion Neisse-Nisa-Nysa is not poorly rated.

Keywords: Turów coal mine; international dispute; cross-border integration; Polish-Czech border; Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Article history: Received 16 July 2023, Accepted 1 December 2023, Published 30 December 2023

1. Introduction

About one-third of Europeans reside in border regions, which are subject to several obstacles caused by the barrier function of national borders. Cross-border cooperation (CBC) is a vital tool that can help eliminate these barriers. CBC involves institutionalised cooperation between subnational public actors, with central states defining the terms and conditions for conducting CBC activities (Beek, 2019).

One such CBC entity is the German-Czech-Polish Euroregion Neisse-Nisa-Nysa (ERN), established in 1991 as the first cross-border entity involving members from the former Soviet bloc (Brandt, 2006). The core area of ERN is called the Three-border Region. ERN has successfully developed and promoted cross-border partnerships and has served as a model for other such entities. The ERN has also been supported by the Little Triangle, a union of three municipalities closest to the trilateral border point Zittau, Hrádek nad Nisou, and Bogatynia, and the European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC) NOVUM, a Czech-Polish entity gathering five regions with CBC as its core business.

The ERN's success, however, has been tarnished by the bilateral dispute between Poland and the Czech Republic over the Polish lignite mine Turów. Severe effects of mining on the Czech territory have emerged since the 2010s. The conflict began in 2019 when the PGE (Polska Grupa Energetyczna = Polish

Energy Group), a Polish state-owned consortium, announced the mining expansion and its continuation until 2044. The dispute escalated in February 2021 when the Czech Republic sued Poland before the Court of Justice of the European Union (CJEU). The conflict was resolved through a bilateral agreement between the Polish and Czech governments in February 2022, with the national level taking the lead in the negotiations, leaving local and regional actors on the sidelines.

In this case, the political situation and atmosphere in Poland cannot be disregarded. The conflict over Turów was just one of many disputes between Poland and the EU bodies. It should also be underlined that the dispute cannot be reduced only to a debate at the level of the government and regional authorities. It offered several additional layers, where NGOs played their important role, as environmental organisations on both sides of the border conducted a coherent social campaign about the Turów power plant at the supranational level.

This article has a primary ambition to identify and quantify the impact of the dispute (and its politically tinged interpretation and media coverage) on cross-border activities, relations, and the trust of people inhabiting the area influenced by the conflict, mainly those from directly affected municipalities in the ERN. A secondary objective is to understand the dynamics of the dispute and its perception on both sides of the border. The added value

^a Department of Management and Production Engineering, WSB University in Dąbrowa Górnicza, Cieszyń, Poland

^b Department of Geography, Faculty of Science, Humanities and Education, Technical University of Liberec, Liberec, Czech Republic (*corresponding author: H. Böhm, e-mail: Hynek.bohm@tul.cz)





Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach



blisko

międzynarodowo



przez całe życie

Dziękuję za uwagę

prof. UE dr hab. inż. Łukasz Wróblewski
Katedra Rynku i Konsumpcji, Wydział Ekonomii
lukasz.wroblewski@ue.katowice.pl